

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
Ταχ.Δ/νση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ.101 77 ΑΘΗΝΑ
■ 210 69 20 287 - FAX: 210 69 94 841
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. : 7017/4/18171

Αθήνα, 16 Δεκεμβρίου 2014

**ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ
ΕΝΤΑΥΘΑ**

**ΚΟΙΝ.: 1. Ερωτώντες κ.κ. Βουλευτές
2. ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ**

(Γραφείο κ. Αρχηγού)

ΘΕΜΑ: Επιχειρησιακός σχεδιασμός Υπηρεσιών στο πλαίσιο εκδηλώσεων – συναθροίσεων.
Καταγγελλόμενα περιστατικά αστυνομικής αυθαιρεσίας. Διερεύνηση αυτών. Συναφή ζητήματα. Ενέργειες Υπηρεσιών.

ΣΧΕΤ. : ΕΡΩΤΗΣΗ 4747/ 19-11-2014.

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. Β. ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ, Τ. ΒΑΜΒΑΚΑ, Μ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ, Χ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ, Ζ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ, Κ. ΜΠΑΡΚΑΣ, Μ. ΜΠΟΛΑΡΗ, Μ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Α. ΣΤΑΜΠΟΥΛΗ, Ε. ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ και Δ. ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ, σας γνωρίζουμε ότι προτεραιότητα του Υπουργείου μας και του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας αποτελεί η προστασία των κατοχυρωμένων ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και ελευθεριών των πολιτών, καθώς και η διευκόλυνση της άσκησής τους, μέσα στο πλαίσιο της ισχύουσας συνταγματικής τάξης.

Η αρμοδιότητα και η αποστολή της Αστυνομίας προσδιορίζεται σαφώς από το Σύνταγμα και τους νόμους. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, η Ελληνική Αστυνομία, κατά τις δημόσιες συναθροίσεις, συγκεντρώσεις, διαδηλώσεις, πορείες και λοιπές κινητοποιήσεις, εκδηλώνει όλες τις επιβαλλόμενες ενέργειες, οι οποίες, αφενός μεν εγγυώνται την ακόλυτη άσκηση του δικαιώματος του «συνέρχεσθαι» των συμμετεχόντων, αφετέρου δε διασφαλίζουν την προστασία έννομων αγαθών (ευταξίας - ελεύθερης κίνησης κ.λπ.) των ατόμων, την προάσπιση της ακόλυτης κοινωνικοοικονομικής ζωής, την πρόληψη και αποτροπή αξιόποινων πράξεων και εν γένει εκνόμων ενεργειών, εκτρόπων ή άλλων ανεπιθύμητων καταστάσεων σε βάρος προσώπων και πραγμάτων.

Ενταύθα, γίνεται μνεία ότι τα αστυνομικά μέτρα δεν απαριθμούνται ειδικώς στο νόμο, αλλά υπαγορεύονται από τις εκάστοτε περιστάσεις και τις επικρατούσες συνθήκες. Ειδικότερα, σύμφωνα με την αρχή της λήψης κάθε πρόσφορου μέτρου που διέπει την αστυνομική δράση, για την αντιμετώπιση των κινδύνων, τα αστυνομικά όργανα οφείλουν κατά το νόμο «να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα», «να παίρνουν κάθε πρόσφορο μέτρο» και «να αναπτύσσουν κάθε αναγκαία πρωτοβουλία για τη διασφάλιση της τάξεως και ασφάλειας κατά το χρόνο της υπηρεσίας τους». Συνεπώς, οι αστυνομικές Αρχές, εκτιμώντας την υφιστάμενη κατάσταση, εκδηλώνουν τις αναγκαίες και κατάλληλες ενέργειες που συνάδουν με τον επιδιωκόμενο σκοπό.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 132 του π.δ/τος 141/1991, «Στην Ελληνική Αστυνομία επιτρέπεται η διάλυση των συγκεντρώσεων και των παράνομων συναθροίσεων, μη προστατευόμενων από το Σύνταγμα, από την στιγμή που παύουν πλέον να είναι ήσυχες και χωρίς όπλα και εκτρέπονται σε πράξεις βίας κατά προσώπων ή πραγμάτων», ενώ η διάλυση αυτών πραγματοποιείται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του κανονισμού διάλυσης δημοσίων συναθροίσεων.

Περαιτέρω, σας γνωρίζουμε ότι για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που ανακύπτουν κατά τις διαδηλώσεις, την τήρηση της τάξης και την αποκατάστασή της σε περίπτωση που αυτή διασαλευθεί, οι ευνομούμενες Πολιτείες έχουν εφοδιάσει τις αρμόδιες αστυνομικές Υπηρεσίες τους με διάφορα μέσα. Στη χώρα, μας για την αντιμετώπιση των σφοδρών επιθέσεων που εκδηλώνονται από ταραξίες διαδηλωτές σε ανοικτούς χώρους, οι οποίες επιθέσεις συνοδεύονται συνήθως από εκσφενδόνιση βομβών «μιολότωφ», λίθων, σφαιριδίων κ.λπ., καθώς και για την απώθηση διαδηλωτών που αρνούνται να συμμορφωθούν και επιτίθενται με ξύλα και άλλα αντικείμενα στις αστυνομικές δυνάμεις, έχει προκριθεί η ορθολογική και όχι η καταχρηστική χρήση δακρυγόνων από εκπαιδευμένους προς τούτο αστυνομικούς, με απόλυτο σεβασμό στις αρχές της αναγκαιότητας, της προσφορότητας (καταλληλότητας) και της αναλογικότητας (άρθρο 25 Συντάγματος, άρθρο 2 π.δ. 254/2004 «Κώδικας δεοντολογίας του αστυνομικού»). Σε κάθε περίπτωση, επιδίωξη και προτεραιότητα των Υπηρεσιών μας είναι να μην εκτίθεται σε κίνδυνο η ζωή και η σωματική ακεραιότητα οποιουδήποτε.

Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με το εδ. β' της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 2800/2000, η Ελληνική Αστυνομία, για την εκτέλεση της αποστολής της, εφοδιάζεται με τα αναγκαία μέσα και εξοπλισμό, ενώ στην παρ. 3 του ιδίου άρθρου ορίζεται ότι το αστυνομικό προσωπικό, οι συνοριακοί φύλακες και οι ειδικοί φρουροί εκπαιδεύονται στη χρήση όπλων και ειδικών μέσων και μηχανημάτων και φέρουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους κατάλληλο οπλισμό, εφόδια και μέσα. Επίσης, με την παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 3169/2003, προβλέπεται η χρήση από τους αστυνομικούς επιτρεπτών χημικών ουσιών, στα οποία συγκαταλέγονται και τα δακρυγόνα, εφόσον τα μέσα αυτά είναι, κατά περίπτωση, αναγκαία και πρόσφορα για την εκπλήρωση του καθήκοντός τους.

Σε κάθε περίπτωση, αναφορικά με τον τρόπο ενεργείας του ένστολου προσωπικού κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, επισημαίνεται για μία ακόμη φορά η πάγια θέση μας για την πιστή τήρηση της θεμελιώδους αρχής της νομιμότητας, καθώς και της αρχής της αναλογικότητας και των ειδικότερων εκφάνσεών της (προσφορότητας, αναγκαιότητας, αναλογικότητας stricto sensu), που επιβάλλεται να κατευθύνουν την εν γένει αστυνομική δράση και πάντοτε με σεβασμό στην αξία του ανθρώπου και στα απορρέοντα από αυτή δικαιώματα και ελευθερίες.

Κατόπιν των προρρηθέντων, διευκρινίζεται ότι οι ως άνω υποχρεώσεις αποτυπώνονται στους εκάστοτε επιχειρησιακούς σχεδιασμούς της Ελληνικής Αστυνομίας. Προς τούτο, για την εκπόνηση του ειδικού επιχειρησιακού σχεδιασμού για τις εκδηλώσεις στο πλαίσιο του εορτασμού της 41^{ης} επετείου του Πολυτεχνείου, πέραν των ανωτέρω, συνεκτιμήθηκαν τα πορίσματα και διδάγματα της συναφούς -για τον συγκεκριμένο εορτασμό- επιχειρησιακής πείρας, η επικρατούσα κατάσταση και οι διαθέσιμες πληροφορίες. Στο πλαίσιο αυτό, από το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας δόθηκαν εντολές και κατευθύνσεις προς τις εμπλεκόμενες αστυνομικές Υπηρεσίες, για τη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων αρμοδιότητάς τους, με στόχο τη διαφύλαξη της δημόσιας τάξης και την ταυτόχρονη προστασία του δικαιώματος του συνέρχεσθαι, όσων ειρηνικά επιθυμούσαν να διαδηλώσουν. Παράλληλα, σε περίπτωση έκνομων ενεργειών, επισημάνθηκε η εκδήλωση των ενδεικνυόμενων ενεργειών για την αποσύβηση της κλιμάκωσης των επεισοδίων και την πραγματοποίηση συλλήψεων των εμπλεκομένων ατόμων.

Αναφορικά με τα διαλαμβανόμενα στην ερώτηση των κ.κ. συναδέλφων περιστατικά στην Αττική, σύμφωνα με ενημέρωσή μας, σας πληροφορούμε ότι στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για τη επέτειο του Πολυτεχνείου, κατά το χρονικό διάστημα από 13-11-2014 έως και 17-11-2014, σε διάφορα σημεία της πόλεως των Αθηνών (πέριξ του χώρου του Πολυτεχνείου, της Νομικής Σχολής, στην περιοχή των Εξαρχείων κ.λπ.), πραγματοποιήθηκαν συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας, με τη συμμετοχή ιδιαίτερα μεγάλου αριθμού ατόμων. Κατά τη διάρκεια αυτών, εκδηλώθηκαν επεισόδια από μερίδα ατόμων, τα οποία εκμεταλλευόμενα την κάλυψη που προσέφερε το πλήθος των συγκεντρωμένων ατόμων, προέβησαν σε έκνομες ενέργειες με τη ρίψη διαφόρων αντικειμένων (πέτρες, τεμάχια μαρμάρων, σίδερα, ξύλα κ.λπ.) σε βάρος των αστυνομικών δυνάμεων που ελάμβαναν μέτρα τάξης, με αποτέλεσμα τον τραυματισμό 6 αστυνομικών. Για την απώθηση των επιτιθέμενων ατόμων, από τις αστυνομικές δυνάμεις που ενεργούσαν, έγινε ελεγχόμενη, άκρως περιορισμένη και λελογισμένη χρήση δακρυγόνων. Ειδικότερα, στη συμβολή των οδών Σ. Τρικούπη και Δεληγιάννη στα Εξάρχεια, από γενόμενο έλεγχο αστυνομικών της Ομάδας Δ.Ε.Λ.Τ.Α. συνελήφθη υπήκοος Γερμανίας (για κατοχή σπρέι πιπεριού, αναπτήρα τύπου καμινέτο, φιαλιδίου βουτανίου και μίας μαύρης κουκούλας τύπου fullface), ο οποίος, με τη σε βάρος του σχηματισθείσα δικογραφία, οδηγήθηκε την 17-11-2014 ενώπιον του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών.

Επίσης, στο πλαίσιο των ανωτέρω εκδηλώσεων στις περιοχές της Θεσσαλονίκης και της Πάτρας, από τις αστυνομικές δυνάμεις τάξης και ασφάλειας πραγματοποιήθηκαν 9 και 14 προσαγωγές ατόμων, αντίστοιχα, προς εξακρίβωση της δικαστικής τους ταυτότητας ή τυχόν συμμετοχής τους σε αξιόποινες πράξεις, εκ των οποίων συνελήφθησαν 3 και 5 άτομα, αντίστοιχα, για παραβάσεις πλημμεληματικού-κακουργηματικού χαρακτήρα. Οι συλληφθέντες οδηγήθηκαν στις κατά τόπο αρμόδιες εισαγγελικές Αρχές, ενώ οι λοιποί προσαχθέντες αποχώρησαν σταδιακά.

Ειδικότερα, ως προς τον τρόπο δράσης του προσωπικού της Διεύθυνσης Ειδικών Αστυνομικών Δυνάμεων (Δ.Ε.Α.Δ.) κατά την άσκηση των καθηκόντων του, σας πληροφορούμε ότι αυτός προβλέπεται στην υπ' αριθμ. 7001/2/157-ιζ' έτους 1994 απόρρητη Απόφαση Υπουργού Δημόσιας Τάξης, ενώ για τη διατήρηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας αυτού πραγματοποιείται ετησίως, κατά τους μήνες Ιούνιο και Σεπτέμβριο, ενιαία εκπαίδευση.

Σε ό,τι αφορά στη διατήρηση του αξιόμαχου των μάχιμων Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας (Δ.Ε.Α.Δ., Ομάδες ΔΙ.Α.Σ. και Δ.Ε.Λ.Τ.Α. κ.λπ.), ανά τακτά χρονικά διαστήματα πραγματοποιούνται συντηρητικές εκπαιδεύσεις από κατάλληλο εκπαιδευτικό προσωπικό. Επιπλέον, κατά τις συγκεντρώσεις του αστυνομικού προσωπικού υπό των διοικούντων Αξιωματικών των εν λόγω Υπηρεσιών, καθώς και των επικεφαλής των μέτρων τάξης Αξιωματικών, παρέχονται σαφείς εντολές και οδηγίες στο αστυνομικό προσωπικό για την αποφυγή αντιπειθαρχικών συμπεριφορών και αλόγιστης χρήσης μέσων καταστολής, σε περίπτωση πιθανών επεισοδίων, πάντοτε με γνώμονα την προστασία των ατόμων που συμμετέχουν σ' αυτές και την ανεμπόδιστη άσκηση του συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος τους να συνέρχονται.

Ενταύθα, ως προς το ζήτημα του κανονικού της στολής των υπηρετούντων στις προρρηθείσες Υπηρεσίες (Δ.Ε.Α.Δ., Ομάδα ΔΙ.Α.Σ.), σας πληροφορούμε ότι το εν λόγω προσωπικό, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, φέρει τη στολή-διακριτικά που προβλέπονται στην υπ' αριθμ. 7012/6/103-η' από 31-12-2009 απόφαση του κ. Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας, ως τροποποιήθηκε και ισχύει, για την τήρηση δε των προαναφερομένων, διενεργείται πριν την έναρξη της διατεταγμένης υπηρεσίας σχετικός έλεγχος από τους επικεφαλής

Αξιωματικούς. Επιπροσθέτως, σημειώνεται ότι για τους δικυκλιστές αστυνομικούς της Ομάδας Δ.Ι.Α.Σ., δηλωτικό της ταυτότητάς τους, αποτελούν και οι πινακίδες κυκλοφορίας των υπηρεσιακών δικύκλων, καθόσον τελούν σε κατάσταση αποκλειστικής χρέωσης.

Πλέον αυτών, σας γνωρίζουμε ότι για την αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών έναντι αυθαιρεσιών κρατικών οργάνων έχουν θεσπισθεί ποινικές διατάξεις που προβλέπουν αυστηρότατες ποινές. Πέραν, όμως, του ποινικού ελέγχου για ενδεχόμενες παραβάσεις της ισχύουσας νομοθεσίας για τα δικαιώματα των πολιτών, οι αστυνομικοί υπόκεινται σε συνεχή διοικητικό έλεγχο, ο οποίος εξασφαλίζεται από το ιδιαίτερα αυστηρό πειθαρχικό δίκαιο (π.δ. 120/2008). Σε όσες δε περιπτώσεις επιβεβαιώνονται οι σχετικές αιτιάσεις, σε βάρος των υπαίτιων αστυνομικών επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις.

Στο πλαίσιο αυτό, αναφορικά με τα περιστατικά που έλαβαν χώρα κατά τις εν θέματι εκδηλώσεις στην Αττική, σύμφωνα με ενημέρωσή μας, η Γενική Αστυνομική Διεύθυνσης Αττικής αντέδρασε άμεσα, διατάσσοντας τη διενέργεια Προκαταρκτικών Διοικητικών Εξετάσεων προς τις Διευθύνσεις Ειδικών Αστυνομικών Δυνάμεων και Άμεσης Δράσης Αττικής προς διαπίστωση της βασιμότητας ή όχι των καταγγελλομένων και των καταλογισμού πειθαρχικών ευθυνών οποιουδήποτε υπαίτια τυχόν εμπλεκομένου αστυνομικού. Ειδικότερα δε, για το περιστατικό που έλαβε χώρα στη συμβολή των οδών Χ. Τρικούπη και Ακαδημίας στο κέντρο της Αθήνας, η προρρηθείσα Υπηρεσία διέταξε την Διεύθυνση Ασφαλείας Αττικής να προβεί στην αξιολόγηση αυτού και σε συντρέχουσα περίπτωση, να επιληφθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ως άνω π.δ/τος. Επίσης, σε συνέχεια της ανωτέρω ενημέρωσης, σας πληροφορούμε ότι στις αρμόδιες Υπηρεσίες μας δεν έχουν περιέλθει καταγγελίες αναφορικά με τις ενέργειες των αστυνομικών που επιλήφθηκαν στα περιστατικά στις περιοχές της Θεσσαλονίκης και της Πάτρας. Ως εκ τούτου, από τα αρμόδια όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας, σε όλα τα επίπεδα Διοίκησης, κρίθηκε ότι δε συντρέχει λόγος διοικητικής διερεύνησης αυτών.

Τέλος, επισημαίνεται ότι το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας είναι αυστηρά προσηλωμένο στην τήρηση του Συντάγματος, την προστασία των δημοκρατικών θεσμών, καθώς και των ατομικών, κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων και των ελευθεριών των πολιτών. Οποιαδήποτε αναφορά για εξωθεσμική και εν γένει παράνομη δραστηριότητα της Ελληνικής Αστυνομίας ερευνάται με τη δέουσα προσοχή και με γνώμονα την αναζήτηση της αλήθειας.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ**

Για την αντιγραφή
Αθήνα, αυθημερόν
Το Γραφείο Κοιν. Ελέγχου/
Υπ. Δημόσιας Τάξης και
Προστασίας του Πολίτη

